

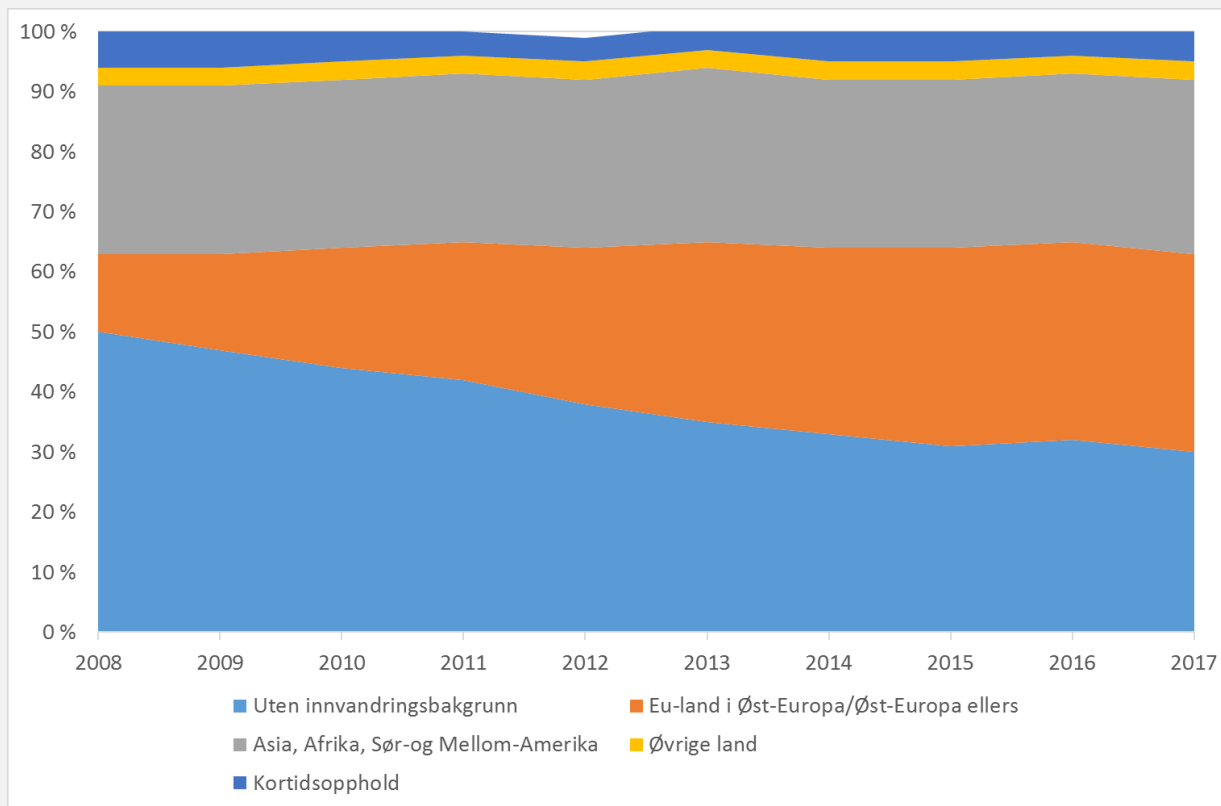
Renholdsbransjen sett nedenfra

Rolf K. Andersen og Sissel C. Trygstad Fafo Østforum seminar 18. september 2018

- ✓ Lønns- og arbeidsvilkår
- ✓ Harde tiltak i bransjen
- ✓ Oppdatering av indikatorer fra 2012

Sysselsatte i renholdsbransjen etter landbakgrunn 2008 til 2017. Prosent

Data - renholdsbransjen sett nedenfra

- Vi ønsket å gjennomføre en spørreundersøkelse blant renholdere
 - Tidligere hadde vi gjort spørreundersøkelser blant bedriftsledere
- Vi ønsket også å intervju på **polisk, litauisk og engelsk** for å fange opp en av de viktigste endringene i bransjen de siste 10 årene

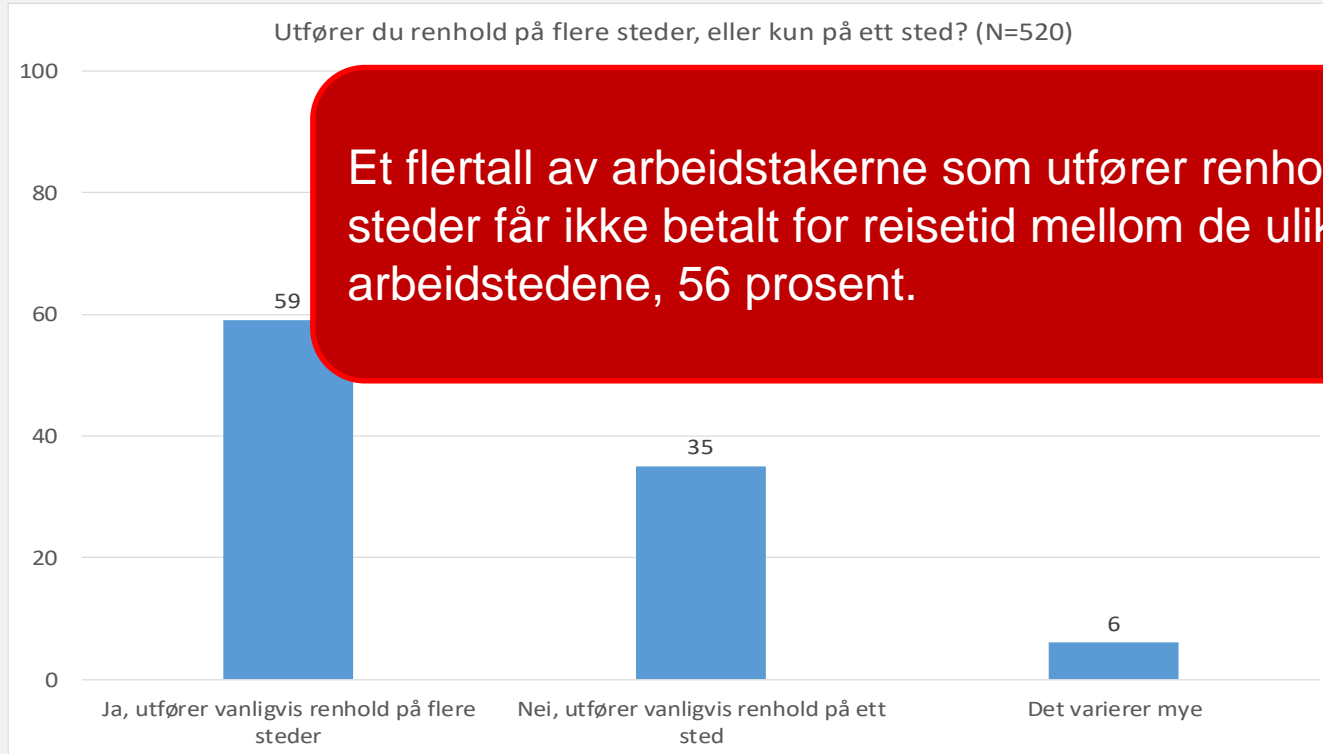
Spørreundersøkelsen blant renholdere

- Langs noen helt sentrale variabler, kjønn og etnisitet, er det tilnærmet lik fordeling i utvalget som i populasjonen
- Vi har en viss aldersskjevhet (litt for få av de yngste), men denne ikke større enn at det er statistisk forsvarlig å vekte bort denne skjevheten

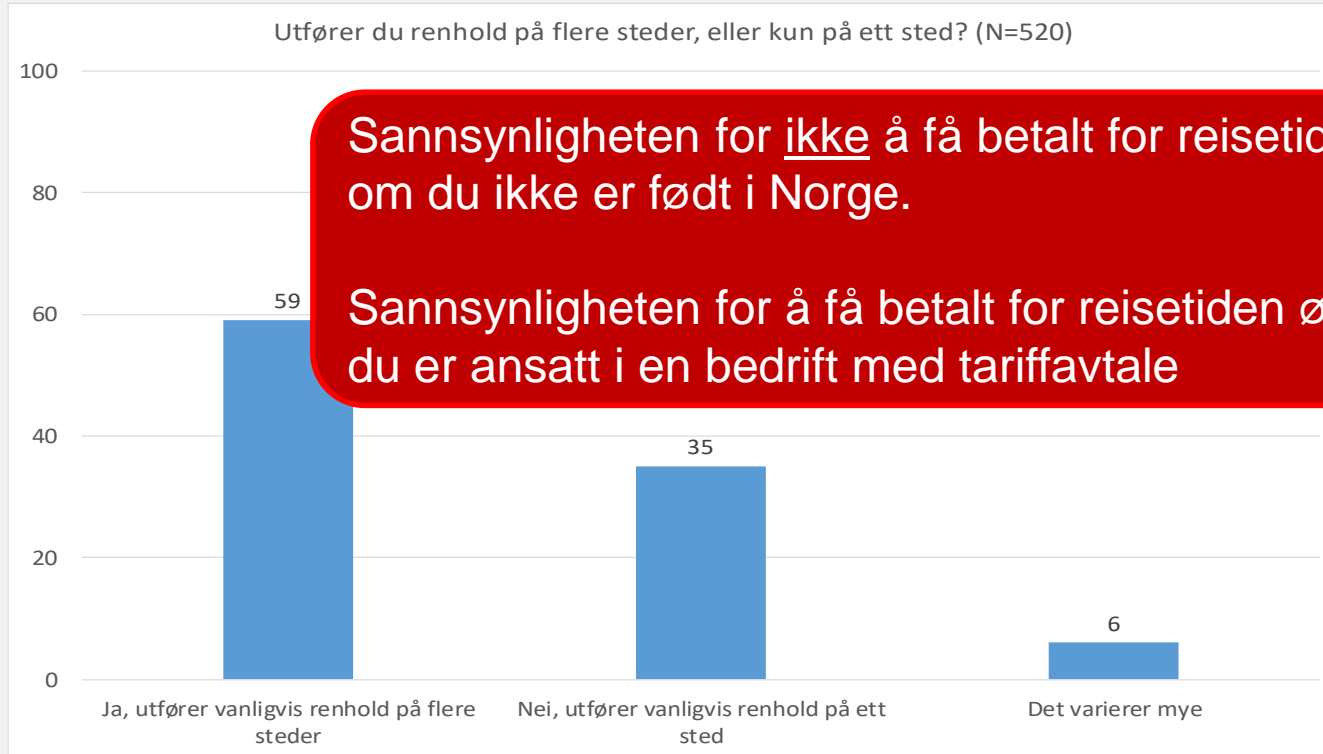
Renholderne i vår undersøkelse

Utføres renholdet på ett eller flere steder i løpet av en vanlig arbeidsdag?

Utføres renholdet på ett eller flere steder i løpet av en vanlig arbeidsdag?

Sannsynligheten for ikke å få betalt for reisetiden øker om du ikke er født i Norge.

Sannsynligheten for å få betalt for reisetiden øker dersom du er ansatt i en bedrift med tariffavtale

Lønns- og arbeidsvilkår

Hva tjener de?

Medianlønnen er kr 181. I den registerbaserte statistikken var medianlønnen i 2016 kr. 177.

Får de tilleggene de har krav på?

- 47 prosent får alltid tillegg
- 17 prosent får som regel tillegg/av og til
- 24 prosent får sjelden/aldri tillegg
- 12 prosent er usikre på om de får tillegg

Sammenliknet med to til tre år siden, er arealene som skal rengjøres innenfor den samme avsatte tiden endret?

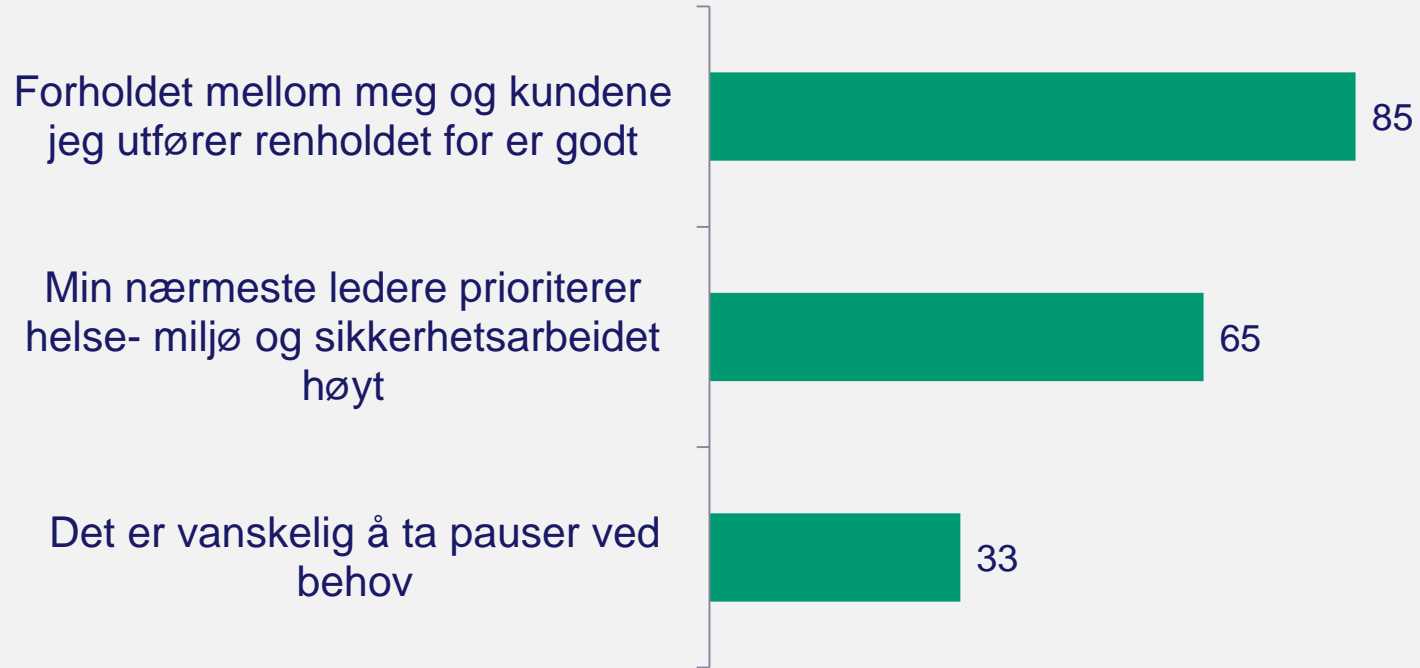
Får de ekstra betalt?

Ja! svarer en drøy halvpart.

Nei! Svarer 36 prosent

Øvrige er usikre eller jobber aldri ekstra.

Vurderinger av arbeidsmiljøet

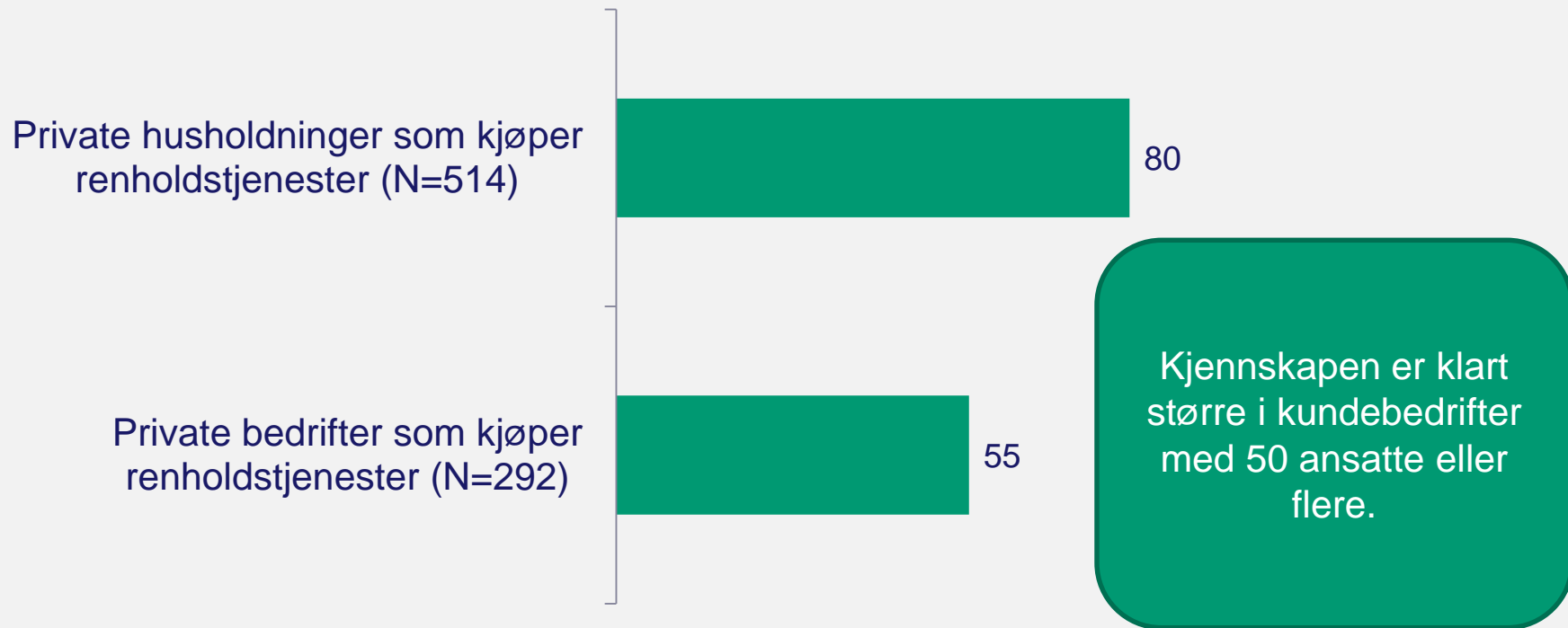

Nesten halvparten av kundene i privat sektor som kjøper renhold kjente ikke til godkjenningsordningen i 2016.

De som IKKE kjente til HMS-kortordningen i 2016

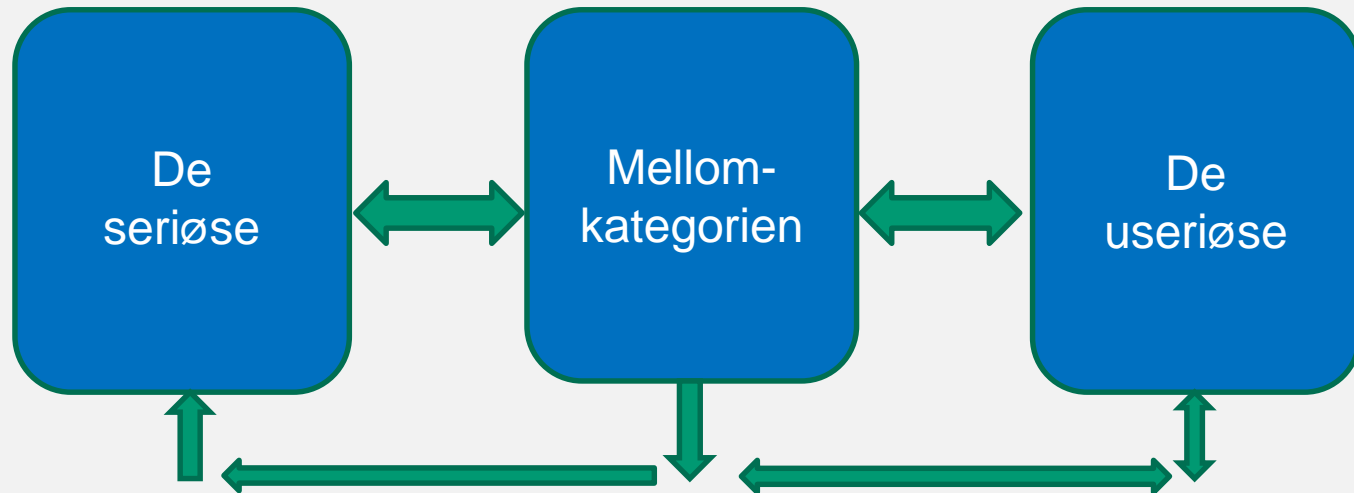

Har renholderne HMS-kort?

- Tre av fire har HMS-kort:
 - De som har verneombud svarer i større grad enn andre at de har HMS-kort (80 vs. 66 prosent)
 - De født utenfor Norge svarer i mindre grad enn andre at de har HMS-kort (70 vs. 81 prosent)
- Av renholdere som har HMS-kort svarer godt over halvparten at de **aldri** har blitt spurt om å vise det
 - Renholdere født utenfor Norge kontrolleres oftere!

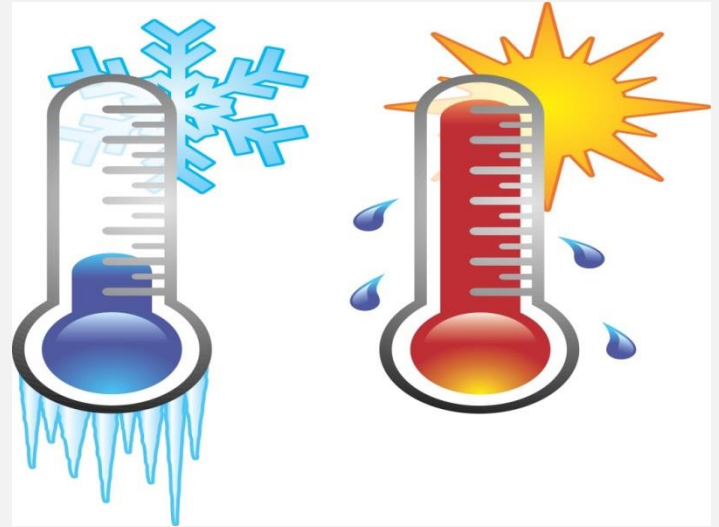

Overordnet utfordring

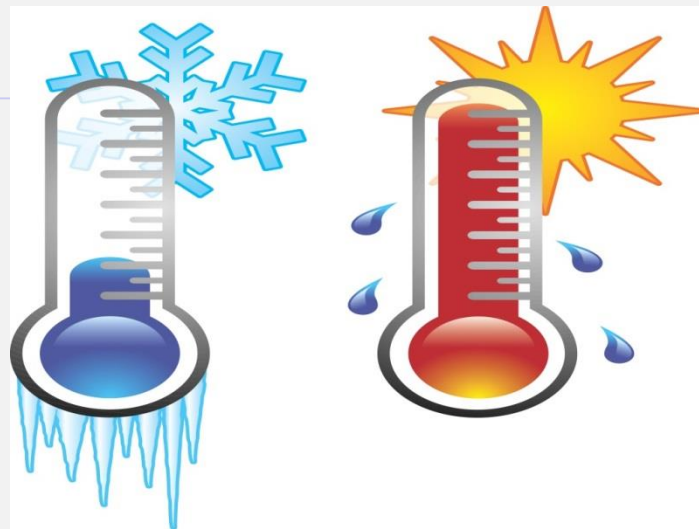
Ti indikatorer

1. Arbeidstid
2. Lønn
3. Foretaksstruktur
4. Sysselsatte
5. HMS-ordninger
6. (Kollektive institusjoner)
7. Konkurransen fra useriøse
8. Vurdering av tiltakenes effektivitet
9. Kundekontroll
10. Arbeidstilsynets rolle

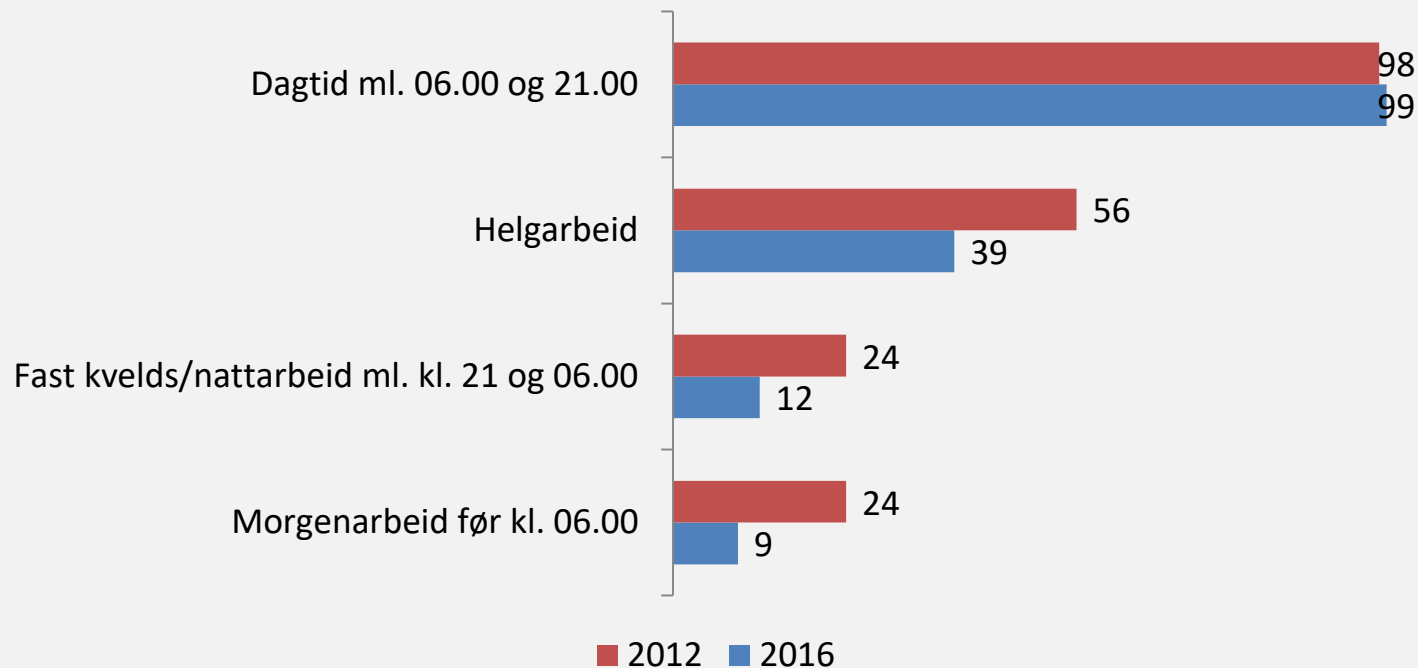

Ti indikatorer

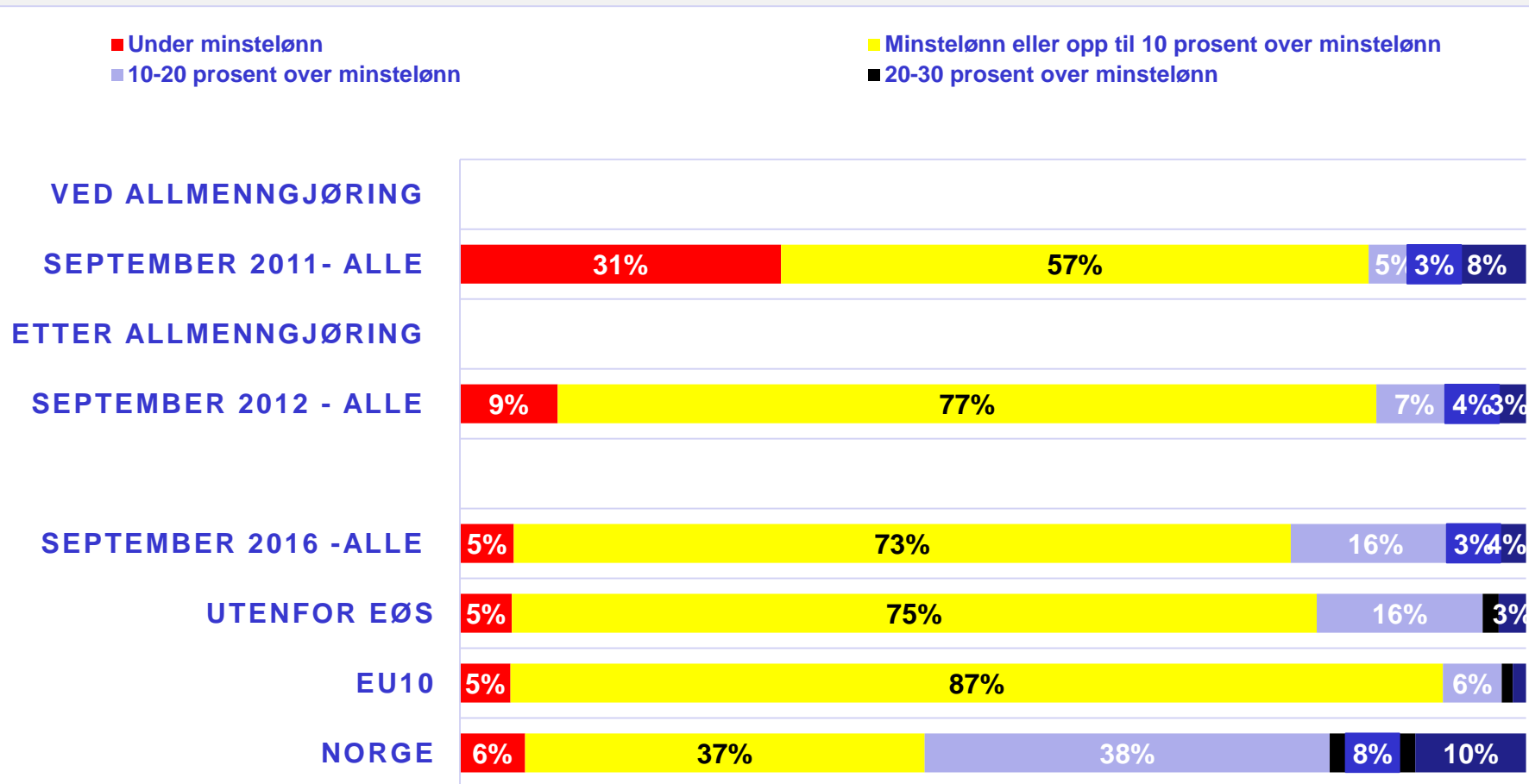
1. Arbeidstid
2. Lønn
3. Foretaksstruktur
4. Sysselsatte
5. HMS-ordninger
6. Kollektive institusjoner
7. Konkurransen fra useriøse
8. Vurdering av tiltakenes effektivitet
9. Kundekontroll
10. Arbeidstilsynets rolle

1. Arbeidstid i 2012 - 2016

2. Lønn

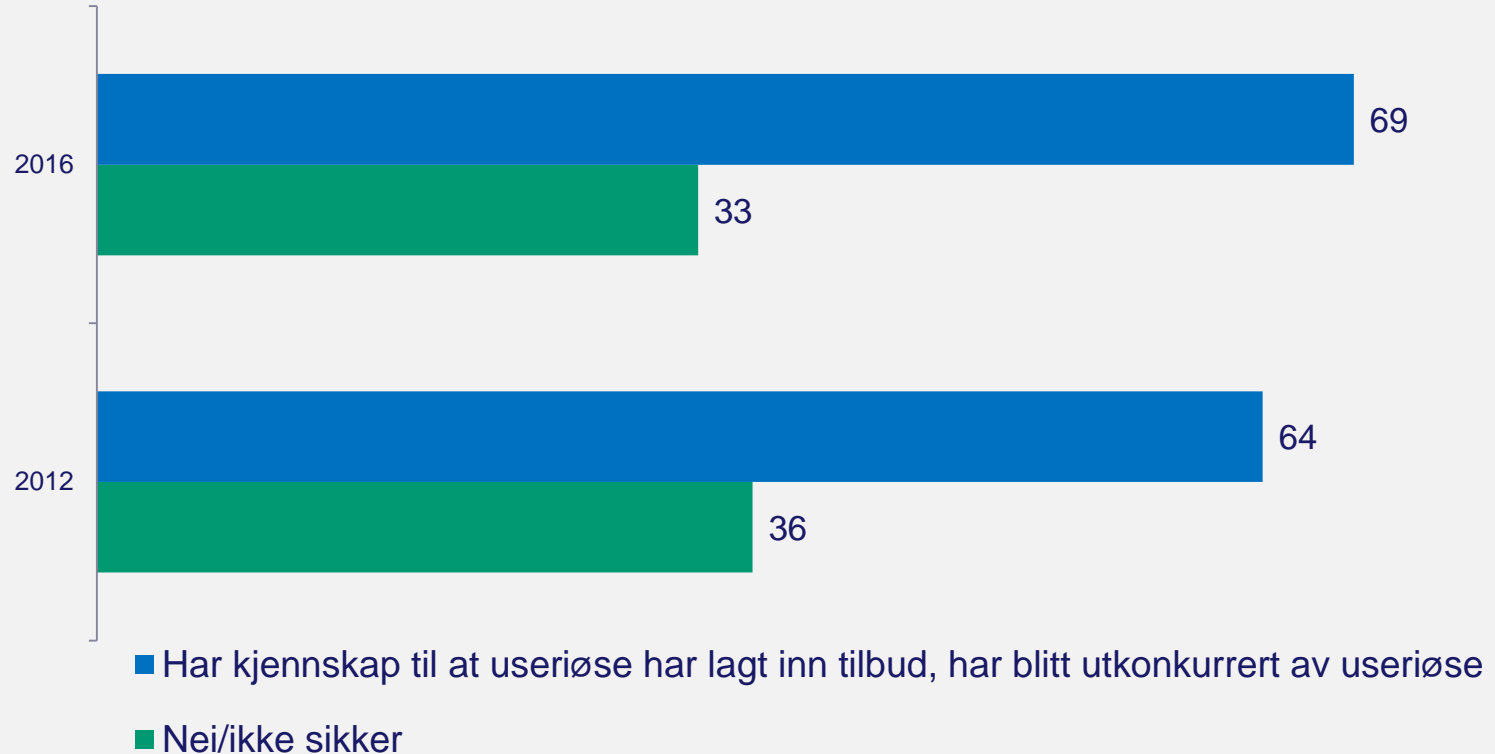
3. Virksomheter

- Veksten i antall selskaper er jevn over tid. Vi ser ikke noe skift i veksttakten som kan knyttes til innføringen av godkjenningsordningen.
- Aksjeselskaper dominerer målt etter sysselsetting og omsetning.
- Selv om det etableres mange nye foretak, har flertallet av disse ingen ansatte og nesten ingen omsetning.

4. Sysselsatte – endringer fra 2008 til 2017

- Andelen sysselsatte har økt med ca 4 000.
- Andelen selvstendige er stabil (7 prosent):
 - Ingen tendens til at det er blitt flere etter allmenngjøringen i 2011 og godkjenningsordningen i 2012
- I 2017 hadde sju av ti innvandringsbakgrunn.
- Arbeidstakere fra EU-land i Øst-Europa har inntatt bransjen.

7. Konkurransen fra useriøse

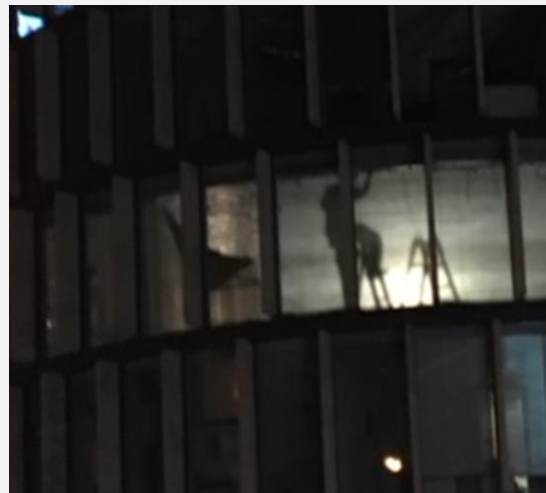

Avsluttende refleksjoner

- Allmenngjøringsvedtaket har hatt effekt på lønn og arbeidstid!
 - Ikke alle får lønna og tilleggene har krav på
- Kundenes kunnskap om innførte tiltak er for dårlig (*særlig* i husholdningene).

Harde tiltak *har* virket, men...

- Arbeidstilsynet avdekker fortsatt mange brudd.

Overordnet utfordring

